

tus vilto läinud, kõpits teisefks, kui se sanna Jeesanda suust ehk Apostlite süddamest on eestiotsa tulnud.

Sepärast peame sure Jummalase tänno ja kitust andma, kes nelja saja aasta eest andis ühhe Saksa targa mehheli selle kalli mõtse süddamesse, et ta hõkkas suggawaste järrele arwama, mil sisil wöiks hõlpsamat kombel ramatuid rahwa kätte sata.

Tea siis, et kui siinno filmad sedda trükkitud luggemisse tükki loewad, siis on fahtramatus se aasta üllewel: 1855, ja nelli sada aastat enne seddo, aastal 1455 olli eäsimenne suur laddina ehk Roma kele täis pibel trükimisse kunstiga walmis sanud.

Agga se ramat olli ka ni kallis, et sa sedda ei olleks wöinud 100 hõbbe rubлага árraoosta: ja nüüd wöib jubba monnikord 1 hõbbe rubla eest täit piiblit sada, ja kui mitmele waecele antakse se ilma hinnata piiblikoggodusse pühhal kätte meie Tallinna ja Liivlandi Maal.

Seal jures tahhan sulle ka árraselletada, kust se tulgeb, et poolpibel, nahha sisse koides-

tud, ei maßsa ennam kui 30 koppikat hõbbedat; ja mõnni piisokenne ramat, mis agga pabberi sisse pogitud, maksab 10 koppikat hõbbedat. — Wata, waggad Englandi ja Amerika Ma mehhed on sure hulga rahha heldest süddamest kõklopannud, et fest saaks se kallis ellorammat õige oddawa hinnaga rahwa kätte antud, nenda et sealt saab trükki ja kõitmissee kullo ka jubba polelt, ehk ka veel rohkema, árratasfutud; agga piisokessed ramatud peawad isseenestest trüklimisse ja kõitmissee hinna wåljatenima.

Seest trükija meister peab eäsiteks sure maia ennesele murretsema, kuhho sisse keik temma mitmesuggused töriistad mahhuvad para jaoste ülesseatud sama; teisefks on temmale mitto selli ja abibilist selle töö jure tarvis, kõdva ta peab föötma, ja neile kallist palka maksma; wimaks maksab üks ainus suur ja targaste wåljambedud trüklimisse massing ehk töriist ennam kui tuhhat hõbberubla.

Minna wöiks finnule nüüd ka kül kirja läbbi hääda pärast árraselletada, et trüklimisse ures on ka suur waew ja holekandminne, enne